

מסורת הש"ס

א) ויבטח יו. ויבין.
ב) פסחים ג. ג. עין
ג) פסחים קא. ויבטח יו.
ד) מ"ג פסחים
ה) ד. כ"ב. ה. פסחים
ו) ג. ג. (ג'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'ל'l'
ז) ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'ג'g'
ח) ד'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'h'
ט) ד'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'ה'h'

הגהות הב"ח

א) ש"י ד"ה חיישין וכו'
ב) ה"פ ה"פ ד"ה חיישין
ג) ד"ה חיישין
ד) ד"ה חיישין
ה) ד"ה חיישין
ו) ד"ה חיישין
ז) ד"ה חיישין
ח) ד"ה חיישין
ט) ד"ה חיישין

מוסף רש"י

אבודין. תפסין והולכין
פסחים ג. ג. הרביעי.
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח
תפסין ונשע ללול מתח

רבינו הגאון

המפקד פירות
אצל חבירו אפי' הן
אבודין לא יגע בהן מאי
טעמא אמר רב כהנא
רוצה אדם בקב שלו מה
קבין של חבירו רב נחמן
בר יצחק אמר חיישין
שם תרומה ומעשר
קב מוקם אחר. מיתבי
המפקד פירות אצל חבירו
הרי זה לא יגע בהן
לפיכך בעת עושה אותן
תרומה ומעשר על מקום
אחר. ומקמי' כהנא רב
נחמן טפי שבעל הבית
עושה אותן תרומה מיבי
ליה למוסר. ופרקינן כיון
דאמר רבנן לא יגע בהן
דחיישין שמו בעליהן
עשאוהו תרומה לפיכך בעל
הבית עושה אותן תרומה
כד' אמר רבה בר בר חנה
אמר ר' יוחנן מחלוקת
הוא קמא ורשב"ג דאמר
תנא קמא לא יגע בהן
בזמן א' משחזקין כרתון
בזמן ב' משחזקין כרתון
בזמן ג' משחזקין כרתון
בזמן ד' משחזקין כרתון
בזמן ה' משחזקין כרתון
בזמן ו' משחזקין כרתון
בזמן ז' משחזקין כרתון
בזמן ח' משחזקין כרתון
בזמן ט' משחזקין כרתון
בזמן י' משחזקין כרתון

המפקד פרק שלישי בבא מציעא

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי הוא. וכיון דטעמא
כדי מה לי כלי מה לי מעות והכי תיסק אדעתין למימר דנמעות
מודה לכו לרבנן ואמאי לא תיסק אדעתין למתנייה: לרבנן אינטיך.
לאשמעינן מילתא דרבנן נתנבו למרוייהו ואי תנא כליס כרישא

והא טעמא דרבי יוסי משום הפסד הרמאי
הוא אלא תרוייהו לרבנן איצטריך ואלא זו
אף זו קתני: מתני' המפקד פירות
אצל חבירו אפילו הן אבודין לא יגע בהן
רשב"ג אומר מוכרן בפני כ"ד מפני שהוא
כמושיב אבירה לבעלים: גמ' מאי טעמא
אמר רב כהנא אדם רוצה בקב שלו
מתשעה קבין של חבירו ורב נחמן בר
יצחק אמר דחיישין שמו עשאן המפקד
תרומה ומעשר על מקום אחר מיתבי
המפקד פירות אצל חבירו הרי זה לא יגע
בהן לפיכך בעל הבית עושה אותן תרומה
ומעשר על מקום אחר בשלמא לרב כהנא
היינו דקתני לפיכך אלא לרב נחמן בר
יצחק מאי לפיכך הכי קאמר השתא דאמור
רבנן לא זבין דחיישין לפיכך בעל הבית
עושה אותן תרומה ומעשר על מקום
אחר אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן
מחלוקת בכדי חסרונן אבל יותר מכדי
חסרונן דברי הכל מוכרן בכ"ד אדרב
נחמן בר יצחק ודאי פליגא אדרב כהנא
מי לימא פליגא כי קאמר רב כהנא בכדי
חסרונן קאמר והא רוצה בקב שלו מתשעה
קבין של חבירו קאמר גזמא טעמא
מיתבי לפיכך בעה"ב עושה אותן תרומה
ומעשר על מקום אחר וליחוש דלמא הוו
להו יותר מכדי חסרונן וזבניהו וקא אכיל
טבלים יותר מכדי חסרונן לא שכיח ואי
משחכתי מאי מזבנינן להו וליחוש שמו
עשאן בעל הבית תרומה ומעשר על מקום
אחר כי מזבנינן נמי ילכהנים בדמי תרומה
מזבנינן להו ולרב נחמן בר יצחק נמי
מזבניהו וכהנים בדמי תרומה יצחק פליגי
דרבה בר בר חנה סבר יותר מכדי חסרונן
לא שכיח מידי וכי משחכתי לקמיה הוא
דהויא יתר מכדי חסרונן אי עביד להו בעה"ב
תרומה ומעשר על מקום אחר מקמיה דהוו
להו יותר מכדי חסרונן עביד להו הלכך
כי הוו להו יותר מכדי חסרונן מזבניהו
לכהנים בדמי תרומה ורב נחמן בר יצחק
סבר יתר מכדי חסרונן משבח שכיח וכי הוו
להו לאלתר הוא דהוו להו ואי אמרת מזבניהו
זימנין דקדים ומזבין להו וכי עביד להו בעל
הבית תרומה ומעשר על מקום אחר לא
ידע דובנא וקא אכיל טבלים מיתבי
המפקד פירות אצל חבירו והרקיבו יין
והחמיץ שמן והבאישי דבש יוהדביש הרי
זה לא יגע בהן דברי ר"מ וחכמים אומרים
עושה להם תקנה ומוכרן בבית דין ויבשהו
מוכרן מוכרן לאחרים ואינו מוכרן לעצמו
'כיוצא בו' יגבאי צדקה בזמן שאין להם
עניים לחלק פורטין לאחרים ואין פורטין
לעצמן גבאי תמחוי בזמן שאין להם עניים
לחלק מוכרין לאחרים ואין מוכרין לעצמן
קתני מזהת פירות והרקיבו מאי לאו אפילו
חסרונן הוא יין והחמיץ שמן והבאישי
חסרונן יגהו שאני הני כיון דקם קם
למאי

לח.

שמוא עשאן תרומה ומעשר על מקום אחר. הקשה ר"ת וכי
נחשדו מצירים לתרום שלא מן המוקף כדלמור כפרק כל
הגט (גיטין דף ג.) ופי"ק דחולין (דף י.) גבי ר"ת שאל עלה של
ירק ואור"ת דהלכ גבי פקדון חולין כרישא מועטת שלא יגע בהם
ומיישין שמה בערב שנת מרס שלא
מן המוקף דש"י כדלמרינן כהנאה
רבה (יבמות דף ג.) אי נמי כדלמרינן
פרק כל מערבין (שיריזין דף ג.):
נימא ליה לחכר דליעביד ליסורא
וטול דהיינו שלא מן המוקף אכל
בחולין (דף י.) וכפרק כל הגט
(גיטין דף ג.) לא חיישין כיון שאינו
פקדון וטפי אמרינן כפרק זה בורר
(פסחין דף ג.) ראו דכתיבה טעמין
מעוה כשדיה מיכה ומגבל דאמר על
מעשר שני הם אם כמערים לא אמר
כלום אלמא חולין כפר רוב מעוה
שהם חולין להקל ואע"פ שפירש שהם
מעשר ובהאשה שלבה (יבמות דף
קטו:) גבי מלא כלי והיה כתוב עליו
ק"ף קרנן מ"יו תרומה הא אין
כתוב עליו לא חיישין והא דלמרינן
בהכח (לחמן דף ט.) ישרלל שאמר
לכן לוי כור מעשר ו"לאכרך בדי
דשאי לעשומו תרומת מעשר על מקום
אחר היינו נמי בשנתות וימים טובים
וכן הא דקתני כמותן לפיכך בעל
הבית עושה אותו תרומה ומעשר
על מקום אחר:

לעני רש"י

אשכולי דאשכולי (אשכולי דר.)
לחמין. (על דבש.)

רבינו הגאון

נחמן (ב' יצחק דרומה)
אמר חיישין שמו עשאן
תרומה ותרומה אינה
מכרת לטוב חולין ו'
יוחנן הא אמר מוכרן
הלכך ודאי פליגי. לימא
הוא דר' יוחנן פליגי
דנא אדרב כהנא דהא
אדרב נמי לא ימכרם
קאמר. ודחי' איך הן
למיסר דלא אמר רב
כהנא לא ימכרם אלא
היבא דחפרי (ז)
מכרי חסרונן והוא כרתון
לקבן לחיישין ולאוטו ט'
צאי קבין לבור וכי
בל בחסרונן יותר מזה
לא אמר רב כהנא לא
ימכרו ולא פליגי עליה
אזנן תרומה כ"ו. פי
יוחנן. ומקמי' לר'
יוחנן וניחוש דלמא הוה
יוחנן חסרונן יתר מכדי
חסרונן שנינו משחזקין
ומכרם על פי כ"ד פי
שהו מוסקין אצלו ולמה
שנינו לפיכך בעה"ב עושה
אותן תרומה כ"ו. פי
כגון שהיו לו פירות
טבל בביתו ואמר פירות
שש' לי פקדון אצל
פלוני הרי הן תרומה
על פירות הללו ואכלם
על פנה שפירתי וקיימ
וכיון שפסדו נמצא אוכל
טבלים למפיע ופרקינן כי
מזבנין להו לכה' פורי
לכהנים מוכרין להו בדמי
תרומה שאם יבואו בעליהן
ויאכרו כי תרומה הו'
יוחנן דמיתין לכהן והרביר
דיוחן שאין בעליהן עושין
אותן תרומה על מקום
אחר אלא בקרוב ומא
שדבר ברור הוא שאין
בחזק זה הזמן עלה בהן
יותר מכדי חסרונן דאמר'
ורא' חל עליהן שם
תרומה ופסדו פירות
שהפרישן עליהן אבל אחר
זמן הרבה דאיכא למיחש
דלמא הוה בהו יותר מכדי
חסרונן לא ועל אודותא דא
ד' דשטתא דהד.
ומקשינן המפקד פירות

מזבנינן לכהנים.

ולשמה יעשם
אחר המכירה ליכא
למישע דיתר מכדי חסרונן לא שכיח
וכי עביד להו צע"כ תרומה ומעשר
עביד לכו מקמי דליהו יותר מכדי
חסרונן ופרקי' לרב נחמן נמי דלזבניהו
לכהנים כדמי חסרונן לא פריך דהא
איכא למישע לשמה יעשם אלא צימא
מכדי משכוח פריך דלזבניהו וכי
תימא הכי נמי והא אמרת דרב נחמן
ודאי פליג ומצי דלרב נחמן יומר
מכדי חסרונן שכיח הקשה ריב"ס
מי דחקו ולמר דרב נחמן פליג יומר
דצימא מכדי חסרונן לר"ה מוכרן
וליכא למישע לשמה יעשם דלא שכיח
כמו לרב כהנא ותי' ר"ת דמתני'
מיירי אפילו נפשתם או ציפירות
מתוקנים והתם מאי טעמא לא יגע
בהם ע"כ משום דרב כהנא דרז"ה
אדם נקב גלי מנתשעה קבין של
חבירו אס' קן מאי אהני טעמא
דשמה עשאן תרומה ומעשר על
מקום אחר אי לאו לאשמעינן דלפי'
צימא מכדי חסרונן חיישין א"כ סבר
דלפילו יומר מכדי חסרונן שכיח:
עד

יתר מכדי חסרונן לא בכדי

בכדי חסרונן דבש והדביש דיתר מכדי
חסרונן הוא יין והחמיץ שמן והבאישי
דבש והדביש דבש והדביש
למאי

מאי לאו אפילו יתר מכדי חסרונן.

ואיכא למאן דלמור לא יגע ואת אמרת דכרי הכל מוכרן: כיון דקס קס.
מאחר שעמדו נקלקולם הרי כבר עמדו ולא יתקלקלו מעתה יומר אכל שאר פירות הולכין ומרקינן ממיד:
למאי